

ORIGINAL ARTICLE**The Impact of Privatization on The Performance of Privatized Sports Facilities and Spaces from the Customers' Point of View**Leila Ghaderi Ghahfarrokhi¹, Masoud Naderiyan Jahromi^{2*}

1. Ph.D Student, Department of Sports Management, University of Isfahan, Isfahan, Iran.

2. Associate Professor, Department of Sports Management, University of Isfahan, Isfahan, Iran.

***Correspondence**

Masoud Naderiyan Jahromi

E-mail: m.naderian@spr.ui.ac.ir

Receive Date: 10/Jun/ 2025

Accept Date: 18/July/2025

Published Online: 24/Dce/2025

How to cite

Ghaderi Ghahfarrokhi, L., & Naderian Jahromi, M. (2026). The Impact of Privatization on The Performance of Privatized Sports Facilities and Spaces from the Customers' Point of View. *Applied Research of Sport Management*, 14(3), 1-18.

EXTENDED A B S T R A C T**Introduction**

Sports programs and activities have various positive effects on society across different dimensions, the most significant of which are the economic effects. The direct economic effects of sports include factors such as the production of sports goods and services, the export and import of sports equipment and goods related to sports disciplines, the development of sports facilities and spaces, tourism, and attracting financial sponsors. The indirect economic effects of sports are seen in areas like promoting public health and reducing healthcare costs. Moline first referred to sports as a profitable and promising industry in 1983; he believed that any sports activity that leads to an increase in the added value of sports goods and services is termed the sports industry (Aghaei Shahri, Memari, and Sa'adati, 2017).

One of the most significant issues confronting economists in recent decades has been the debate over privatization and the reduction of government control (intervention). This phenomenon can be regarded as an organizational transformation process that, if implemented correctly, leads to economic growth, especially in emerging economies, where it is referred to as the 'engine of the economy'.

Our country is also among those that favor privatization. In the context of privatizing sports organizations, several important matters must be considered, including: creating an environment for competition, changing the structure of sports, increasing the quantitative and qualitative efficiency of sports services at all levels, institutionalizing sports in family life, and upgrading the status of championship sports at international levels (Naderian Jahromi, Moslehi, 2015).

One of the goals of privatization is to improve performance; performance is considered one of the important indicators in the study and evaluation of organizations. Some of the most common indicators for evaluating organizational performance include effectiveness, efficiency, innovation, flexibility, and quality of work life. The efficiency and performance of sports venues and facilities include increased safety, provision of creative services, hardware and software development of the facilities, planning and foresight, as well as financial and administrative development.

In Iran, the management of sports venues and facilities is predominantly public, which is directly linked to their allocated budget, most of which face budgetary shortages. One of the ways to overcome the financial problems of sports venues and facilities is to transfer them to the private sector so that, through private sector investment, while disregarding short-term results, they strive for long-term planning to offer competitive sports goods and services in the future.

There is a positive relationship between program quality and behavioral loyalty, motivational loyalty, and investment loyalty. Differentiation is easier and more creative in the private sector. Therefore, addressing the factors affecting the performance of sports venues and facilities from the users' perspective is essential for achieving a dynamic competitive advantage and succeeding in attracting customers. Thus, this research seeks to measure the effect of privatization on improving the performance of privatized sports

facilities and venues from the perspective of users and customers.

Methodology

The present study is applied in purpose and descriptive-survey in data collection method, conducted based on a mixed research approach (qualitative–quantitative). In the qualitative section, the statistical sample included 2 managers, 3 employees, 4 university professors (2 in urban economics and 2 in management), 3 coaches, and 6 customers of private sports clubs in Isfahan city, all of whom were selected purposefully. In addition to the interviews, documents, previous research results, and available Persian and English reference books related to the topic of privatization were used. The quantitative section consisted of managers and experts of the General Directorate of Sport and customers in the year 2022 (1401 Persian calendar). Due to the lack of precise statistical information, 384 individuals were determined as the sample size using Morgan's table. For model development, qualitative content analysis was employed, and for model testing, quantitative descriptive–analytical method of the correlational type based on structural equation modeling (SEM) was used. In the qualitative stage, the interviews continued until theoretical saturation was reached, and through content analysis and coding of the main components, a questionnaire was constructed. Its validity was confirmed by eight experts, and their corrective suggestions were incorporated before distribution among respondents. Ultimately, the questionnaire included 55 items measuring the performance of sports venues and facilities across 7 major indicators, designed using a five-point Likert scale. In addition, after distributing 30 questionnaires among the sample and applying Cronbach's alpha test, the reliability coefficient was found to be 0.84. To confirm construct validity, first-order confirmatory factor analysis was performed for all research variables, where all factor loadings of the final items were above 0.40, and the t-values exceeded 1.96. For data analysis, SPSS software was used to calculate Cronbach's alpha, means, and exploratory factor analysis, while LISREL software was utilized to perform confirmatory factor analysis, path analysis, and to estimate the relationships among latent variables and assess model goodness-of-fit.

Findings

Before performing the exploratory factor analysis, the preliminary assumptions required for this test were examined. The significance level obtained from Bartlett's test of sphericity was 0.000, which is less than 0.05, indicating that conducting exploratory factor analysis to identify the underlying structure and factor model is appropriate. This result implies that the null hypothesis of an identity correlation matrix is rejected. Furthermore, the Kaiser–Meyer–Olkin (KMO) measure of sampling adequacy was 0.663. Therefore, it can be concluded that the sample size (226 participants) in this study is adequate for conducting exploratory factor analysis.

In order to better understand the causal relationships and the impact of privatization on the performance of sports venues and facilities, path analysis was conducted using the Structural Equation Modeling (SEM) approach in LISREL software. In this study, several indices were used to evaluate the structural model: 1-Chi-square (χ^2), 2-The ratio of Chi-square to degrees of freedom, 3-Non-Normed Fit Index (NNFI), 4-Comparative Fit Index (CFI), 5-Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) and Incremental Fit Index (IFI). The Chi-square value, used to judge the linear relationship among latent constructs, was found to be 1356 at a significance level of $p < 0.01$. The ratio of Chi-square to degrees of freedom was 2.78. Based on this criterion, the ratio should fall between 1 and 5 for the model to be considered acceptable. Given that the obtained ratio lies within an appropriate range, it can be concluded that the observed data are consistent with the proposed model. The Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) was 0.086. According to this index, a value of 0.10 or higher indicates poor model fit. Other indices, each reflecting different aspects of the model's goodness-of-fit, are presented in the corresponding table.

Table 1. Fitness Model Indicators

Fitness indicators	Estimate	Acceptance range of fitness indicators	Result
Chi-squared ratio to degrees of freedom ($\chi^2/d f$)	2/78	Between 1-5	Confirmation
Root Mean Square Error Estimate (RMSEA)	0/086	<0/1	Confirmation
Root Mean Square Residual RMR	0/047	<0/05	Confirmation
Goodness of Fit Index (GFI)	0/91	>0/9	Confirmation
Incremental goodness-of-fit index (IFI)	0/97	>0/9	Confirmation
Comparative Goodness of Fit Index (CFI)	0/93	>0/9	Confirmation
Bentler -Bonnet Index (NFI)	0/91	>0/9	Confirmation

As is evident, all indices of model fitness possess desirable values, thus the factor structure of this research's data has an appropriate fit. Furthermore, based on the software output, the impact of privatization on upgrading the level of public and championship sports has a path coefficient of 0.67 and a t-value of 9.31; financial and administrative development has a coefficient of 0.61 and a t-value of 9.01; management and planning development has a coefficient of 0.55 and a t-value of 7.59; infrastructural and hardware development has a path coefficient of 0.76 and a t-value of 12.41; service quality and satisfaction has a path coefficient of 0.57 and a t-value of 10.10; cultural and social functions has a path coefficient of 0.64 and a t-value of 8.71; and improving the safety and security of venues has a path coefficient of 0.43 and a t-value of 5.92. Considering that the t-coefficient or the significance coefficient for all relationships is greater than 1.96, it can be concluded that all relationships between latent variables and the relationships between latent variables and observed variables are significant. This means that in addition to confirming the influence of the research variables on each other, the model reports the existing relationships as significant.

Discussion and Conclusion

The research results indicated that the performance of sports venues and facilities has 7 main components: enhancing the quality of sports services, effective administrative processes, effective planning, facilities and hardware, customer satisfaction, social relations development, and finally safety and security. Furthermore, it was found that privatization has a significant positive impact on all 7 aforementioned components from the respondents' perspective. The findings of this research, regarding the impact of privatization on enhancing service quality, are consistent with the studies by Ahmadi et al. (2020), Houlihan (2005), and Mirsadeghi & Sadeghi Boroujerdi (2014). Moreover, in terms of improving effective administrative processes, it aligns with the research by Seyed Ali (2023), Razavi et al. (2018), and Moharramzadeh et al. (2015). Regarding the improvement of effective planning, it is in line with the research by Kamroozman et al. (2010) and Naderian et al. (2015). The component of improving facilities and hardware is consistent with the findings of Mirsadeghi & Sadeghi Boroujerdi (2014) and Hinderson (2016). Also, the customer satisfaction component is aligned with the research by Zhang (2009) and Jafari (2014). The component of developing social relations is consistent with the research by Ruow (2015), Moharramzadeh et al. (2015), and Javanmard & Navabakhsh (2014). Finally, the safety and security component of sports venues is consistent with the research by Hall et al. (2018), Hinderson (2016), and Razavi et al. (2018).

In interpreting the above findings, it can be concluded that given the existence of numerous obstacles and challenges in the public sports facilities and venues sector, undergoing the privatization process presents an economic opportunity for investors. However, for success, investors must guarantee the high performance of privatized facilities and venues. Based on the research results, as a first step, the performance of sports facilities and venues can be improved by promoting a culture and enhancing public participation in sports among the community. This will convert potential applicants for sports goods and services into actual consumers, enabling revenue generation by meeting their needs.

KEY WORDS

Privatization, Customer Satisfaction, Performance of Places, Service Quality.

پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی

سال چهاردهم، شماره سوم، پیاپی پنجاه و پنجم، زمستان ۱۴۰۴ (۱۸-۱)

DOI: 10.30473/ARSM.2025.73386.3942

E-ISSN: 2345-5551

P-ISSN: 2538-5879

«مقاله پژوهشی»

تأثیر خصوصی سازی در عملکرد اماکن و فضاهای ورزشی خصوصی شده از دیدگاه مشتریان

لیلا قادری قهفرخی^۱، مسعود نادریان جهرمی^{۲*}

چکیده

هدف کلی پژوهش تحلیلی توصیفی از نقش خصوصی سازی در عملکرد اماکن و فضاهای ورزشی خصوصی شده بود. پژوهش از لحاظ هدف کاربردی، از نظر شیوه گردآوری داده‌ها، توصیفی-پیمایشی و رویکرد پژوهش، آمیخته (کیفی-کمی) بود. در بخش کیفی علاوه بر مصاحبه از اسناد، نتایج تحقیقات و کتب مرجع موجود فارسی و لاتین مرتبط با خصوصی سازی استفاده شد. جامعه آماری بخش کمی شامل متخصصان خصوصی سازی، مدیران و کارشناسان اداره کل ورزش و مشتریان بودند. برای ساخت الگو از روش کیفی تحلیل محتوا و برای آزمون الگو از روش کمی، توصیفی-تحلیلی از نوع همبستگی مبتنی بر الگوی معادلات ساختاری استفاده گردید. نتایج پژوهش نشان داد که ۴۵ کد مفهومی و ۷ مقوله اصلی شامل، ارتقای کیفیت خدمات ورزشی، فرایندهای اداری مؤثر، برنامه‌ریزی اثربخش، امکانات و سخت‌افزار، رضایت مشتری، توسعه روابط اجتماعی و در نهایت ایمنی و امنیت بود. یافته‌های حاصل از تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که خصوصی سازی بر شاخص‌های عملکرد اماکن و فضاهای خصوصی شده از دیدگاه کاربران تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد. همچنین مدل از برازش مطلوبی برخوردار بود. پیشنهاد می‌گردد دولت وظیفه پشتیبانی و نظارت و سیاست‌گذاری را به عهده داشته باشد و برای سرمایه‌گذاران بخش خصوصی، قوانین حمایتی شفاف، تسهیلات ارزان قیمت و تشویقی مهیا کند.

واژه‌های کلیدی

خصوصی سازی، رضایت مشتریان، عملکرد اماکن، کیفیت خدمات.

۱. دانشجوی دکتری، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.
۲. دانشیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

*نویسنده مسئول: مسعود نادریان

جهرمی

رایانامه:

m.naderian@spr.ui.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۰/۲۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۴/۲۷

تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۴/۱۰/۰۳

استناد به این مقاله:

قادری قهفرخی، لیلا و نادریان جهرمی، مسعود (۱۴۰۴). تأثیر خصوصی سازی در عملکرد اماکن و فضاهای ورزشی خصوصی شده از دیدگاه مشتریان. پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۱۴(۳)، ۱۸-۱.

حق انتشار این مستند، متعلق به نویسندگان آن است. © ۱۴۰۴ ناشر این مقاله، دانشگاه پیام نور است.

این مقاله تحت گواهی زیر منتشر شده و هر نوع استفاده غیرتجاری از آن مشروط بر استناد صحیح به مقاله و با رعایت شرایط مندرج در آدرس زیر مجاز است.

Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)<https://arsmb.journals.pnu.ac.ir/>

در دنیای تجاری امروز از ورزش به‌عنوان یکی از منابع درآمدزا و اولویت‌دار یاد می‌شود که به صورت مستقیم و غیرمستقیم در دوره‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت بر رشد اقتصادی کشورها تأثیرگذار می‌باشد (کاغذیان و همکاران، ۱۳۹۳).

ورزش یک بخش حاشیه‌ای نیست، بلکه ورزش نیز مانند سایر بخش‌های اقتصادی، اجتماعی و آموزشی با آخرین دستاوردهای علمی برنامه‌ریزی و هدایت می‌شود و به همین سبب تحت تأثیر فرایند خصوصی‌سازی قرار گرفته است.

یکی از مهم‌ترین مسائلی که در چند دهه اخیر پیش روی اقتصاددانان و دولت‌مردان قرار گرفته، بحث خصوصی‌سازی و توسعه بخش خصوصی و کاهش تصدی‌گری دولت است (احمدی و نودهی، ۱۳۹۹). خصوصی‌سازی، در درجه اول یک مسئله اقتصادی است و پیش‌نیاز آن فرهنگ‌سازی در جامعه است؛ بنابراین، این پدیده را می‌توان یک فرایند تغییر و تحول سازمانی دانست که اگر به‌درستی اجرا شود، منجر به رشد اقتصادی به‌ویژه در اقتصادهای نوظهور می‌شود که از آن به‌عنوان «موتور محرکه اقتصاد» یاد می‌شود.

امروزه خصوصی‌سازی یکی از مقوله‌های مهمی است که در اکثر کشورها به کار گرفته شده است. اهداف خصوصی‌سازی در هر کشور با توجه به سیاست‌ها، برنامه‌های اقتصادی و راهبرد کلی جامعه مشخص می‌گردد. از آنجایی که راهبردها و برنامه‌های اقتصادی و فرهنگی و اجتماعی در کشورها متفاوت‌اند، در نتیجه خصوصی‌سازی نیز در هر کشور به دنبال اهداف خاصی است و در هر مورد ممکن است برخی از اهداف در اولویت قرار گیرد. در کشورهای صنعتی پیشرفته و توسعه‌یافته فرایند خصوصی‌سازی به دنبال اهدافی مانند افزایش بهره‌وری و کارایی، کسب درآمد و کاهش بار مالی دولت است (بیبی و شانگ^۲، ۲۰۰۶). بدیهی است بهره‌وری در جامعه زمانی محقق می‌شود که تمامی بخش‌های تولیدی، اجتماعی و خدماتی از یک نظام مناسب بهره‌وری استفاده کنند.

ساختار اقتصادی خصوصی به دلیل مزایای حاکم بر آن همچون، تخصص‌گرایی، صرفه‌جویی در مقیاس،

مقدمه

برنامه‌ها و فعالیت‌های ورزشی در ابعاد گوناگون اثرات مثبت مختلفی بر جامعه می‌گذارند که از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به اثرات اقتصادی اشاره کرد. اثرات مستقیم اقتصادی ورزش عواملی مانند تولید کالاها و خدمات ورزشی، صادرات و واردات کالاها و تجهیزات ورزشی و مرتبط با رشته‌های ورزشی، خرید و انتقال ورزشکاران، تأمین هزینه‌های خانواده‌ها در ورزش حرفه‌ای، توسعه اماکن و فضاهای ورزشی و گردشگری، تبلیغات، مشارکت در بازار بورس، پخش تلویزیونی مسابقات، اشتغال‌زایی، جذب گردشگر و جذب حامیان مالی را شامل می‌شود. اثرات اقتصادی غیرمستقیم ورزش در زمینه‌هایی چون ارتقای سلامت جامعه، کاهش هزینه‌های درمان و به‌تبع آن توسعه برنامه‌های ملی سلامت، کاهش بزهکاری‌ها، افزایش عملکرد و بهره‌وری نیروهای انسانی و شادی و نشاط در جامعه مورد توجه است. مولین در سال ۱۹۸۳ برای اولین بار از ورزش به‌عنوان یک صنعت سودآور و آینده‌دار یاد کرد؛ وی معتقد بود هرگونه فعالیت ورزشی که افزایش ارزش‌افزوده کالا و خدمات ورزشی را فراهم کند، صنعت ورزش نامیده می‌شود (آقای شهری و سعادت، ۱۳۹۶).

ورزش و تفریحات سالم به‌عنوان صنعت پردرآمد به‌طور مستقیم و غیرمستقیم در توسعه اقتصادی کشورهای پیشرفته دخالت دارد (عسگریان و همکاران، ۱۳۸۴). وجود نگرش مثبت نسبت به ورزش، سبب سرمایه‌گذاری در توسعه ورزش به‌منظور بالا بردن سطح سلامت و تندرستی و تأثیر بر افزایش سطح بهره‌وری در تولید شده و همین امر سبب شده که بیشتر کشورهایی که قبلاً توجه چندانی به فعالیت‌های ورزشی نشان نمی‌دادند سهمی رو به افزایش، برای سرمایه‌گذاری در امور ورزشی قائل شوند. بررسی‌ها نشان می‌دهد در شرایط تجاری امروز ورزش دیگر یک تفریح و سرگرمی نیست، ورزش یک صنعت پرسود است که توانایی بالایی در جذب سرمایه‌های خارجی پایدار دارد. صنعت ورزش یکی از صنایع نوین در اقتصاد بین‌المللی طی دهه‌های اخیر نقش مولدی ایفا کرده و برای سرمایه‌گذاری‌های کلان اقتصادی بیش از پیش برای هر کشوری تأثیرگذار بوده است (هال^۱ و همکاران، ۲۰۱۸).

که در افزایش رشد اقتصادی کشورها نقش ویژه‌ای دارد. همچنین به دلیل اتکای ایران بر اقتصاد تک‌محصولی (نفت) و نجات از فشارها و بحران‌های اقتصادی، لزوم توجه به این بخش از صنعت ورزش کشور که ظرفیت شکوفایی و توسعه آن نیز فراهم است، بیش از پیش مورد نیاز است. لذا پرداختن به فرایند خصوصی سازی اماکن و فضاهای ورزشی یک امر مهم در ورزش کشورمان برای پیشرفت و دستیابی به اقتصاد پویای ورزشی تلقی می‌گردد.

مبانی نظری

فرایند خصوصی سازی در ایران از سال ۱۳۵۷ آغاز گردید و پس از پیروزی انقلاب اسلامی با تصویب قوانین متعددی، پدیده خصوصی سازی به نحو جدی در دستور کار دولتمردان قرار گرفت (خاصی و همکاران، ۱۳۹۹)، از همین رو در قانون دوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به خصوصی سازی تصریح و تأکید شد و پس از آن هر ساله در قانون بودجه کل کشور بخشی از درآمدهای دولت به خصوصی سازی تخصیص داده شد و خصوصی سازی در عمل با روندی آهسته شروع شد. اکنون که خصوصی سازی در بخش‌هایی از نظام اداری اقتصادی کشور ارائه شده است، بسیاری از اندیشمندان اعتقاد دارند نارسایی‌هایی که در مدیریت اجرایی کشور قبل از خصوصی سازی وجود داشته هنوز باقی است و اهداف کلی مورد نظر که در خصوصی سازی دنبال می‌شود حاصل نشده است.

برخی معتقدند که خصوصی سازی ورزش نیازمند حل مشکلات اقتصادی، ایجاد فضای رقابتی و خداحافظی با مالکیت دولتی است (محمدی مغانی و قره‌خانی، ۱۳۹۷). یکی از اهداف خصوصی سازی بهبود عملکرد است؛ عملکرد یکی از شاخص‌های مهم در مطالعه و ارزیابی سازمان‌ها به شمار می‌رود. برخی از رایج‌ترین شاخص‌های ارزیابی عملکرد سازمان‌ها عبارت‌اند از اثربخشی، کارایی، نوآوری، انعطاف‌پذیری و کیفیت زندگی کاری (روو، ۲۰۱۵).

در عصر حاضر صنعت ورزش و اقتصاد پویای آن سبب شده که فرایند خصوصی سازی برای ایجاد تعادل میان دولت

استفاده از تجربیات گذشته، ساختار عملکردگرا، انعطاف‌پذیری و سرعت در تصمیم‌گیری، توانایی توسعه روابط بر اساس اعتماد و سود متقابل، ساختار تخت و مؤثر، برخورداری از سیستم ارزیابی عملکرد به منظور ارتقای کیفیت، توانایی تخصیص منابع و مدیریت ریسک به ایجاد هم‌افزایی‌های مؤثر و مثبت در اقتصاد می‌انجامد (مقدسی و همکاران، ۱۳۹۹).

کشور ما در جمع کشورهایی است که طرفداران خصوصی سازی می‌باشد. در این راستا حرکت‌هایی در صنایع مختلف صورت گرفته است که صنعت ورزش نیز از این مقوله مستثنی نیستند (کشگر و سلیمانی، ۱۳۹۱). در زمینه خصوصی سازی سازمان‌های ورزشی می‌بایست به چند امر مهم توجه شود که شامل مواردی مانند ایجاد زمینه رقابت، تغییر ساختار ورزش، علمی کردن تمام برنامه‌ها و فعالیت‌های ورزشی، افزایش کارایی کمی و کیفی خدمات ورزشی در همه سطوح، نهادینه کردن ورزش در زندگی خانوادگی، ارتقای جایگاه ورزش قهرمانی در سطوح بین‌المللی با در نظر داشتن اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله کشور که در جهت کسب رتبه اول در منطقه است تا خصوصی سازی منجر به بهینه‌سازی و افزایش مشارکت عمومی شود (نادریان جهرمی و مصلحی، ۱۳۹۴).

صاحب‌نظران معتقدند که یکی از راه‌های افزایش بهره‌وری هر سازمانی بهبود کیفیت خدمات به منظور تأمین نیازها و انتظارات مشتریان و متقاضیان است. هرچند نتایج بسیاری از پژوهش‌ها حاکی از موانعی از جمله حقوقی، ساختاری، مدیریتی، محیطی و اقتصادی در کشورمان در بخش صنعت ورزش می‌باشند؛ سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران ارشد در صنعت ورزش می‌توانند چنین موانعی را قبل از تدوین راهبردهای توسعه ورزش و تعیین اولویت‌های آن مدنظر قرار دهند تا فرایند خصوصی سازی به صورت هدفمند و براساس شاخص‌های علمی و منطقی انجام شود.

تأثیرات اقتصادی فضاها و اماکن و رویدادهای ورزشی شامل درآمدهای مالیاتی، درآمدهای باشگاه‌های ورزشی، ایجاد شغل‌های جدید و توسعه زیرساخت‌های مرتبط با ورزش، جذب گردشگران ورزشی و راه‌اندازی صنایع سنگین و نیمه‌سنگین در ارتباط با تجهیزات و وسایل ورزشی است

می‌شود از دیدگاه کاربران این امکان، خصوصی‌سازی را مورد تحلیل و بررسی قرار داد.

برخی پژوهش‌های به بررسی خصوصی‌سازی در امکان ورزشی پرداختند از جمله کشاورزی (۱۴۰۲)، در مطالعات خود با عنوان شناسایی عوامل مؤثر بر روند خصوصی‌سازی امکان ورزشی نشان داد که عوامل مهم و مؤثر در روند خصوصی‌سازی امکان ورزشی را می‌توان در شش دسته کلی تقسیم‌بندی نمود که عبارت‌اند از: عوامل اقتصادی، عوامل اجتماعی، عوامل مدیریتی، عوامل سیاسی، عوامل بازاریابی و عوامل فرهنگی.

سید علی و همکاران (۱۴۰۲)، در پژوهش خود با عنوان «تحلیل پیشران‌های خصوصی‌سازی امکان و فضاهای ورزشی سازمان ورزش شهرداری تهران» نشان دادند که مهم‌ترین پیشران‌های خصوصی‌سازی امکان و فضاهای ورزشی سازمان ورزش شهرداری تهران، عبارت‌اند از: تسهیلات بیشتر به پیمانکار، بازنگری و ایجاد چهارچوب قوانین و مقررات برای خصوصی‌سازی، ایجاد مشوق‌ها و برون‌سپاری.

کرم‌زاده و همکاران (۲۰۲۳)، در مطالعه خود با عنوان «فرا تحلیل عوامل و موانع مؤثر بر خصوصی‌سازی ورزش در ایران» نشان دادند که از بین عوامل مؤثر، متغیر مدیریتی با اندازه اثر ۰/۸۰۲ و از بین موانع، متغیر اقتصادی با اندازه اثر ۰/۴۳۸ بیشترین تأثیر را بر خصوصی‌سازی ورزش کشور داشتند.

امرای و همکاران (۱۴۰۲)، در مطالعه خود با عنوان «اثر میانجی کیفیت خدمات در ارتباط بازاریابی و عملکرد تجاری امکان ورزشی خصوصی» به بررسی اثر میانجی کیفیت خدمات در ارتباط بازاریابی و عملکرد تجاری امکان ورزشی خصوصی پرداختند و نشان دادند که مدیران امکان ورزشی خصوصی شده، برای دستیابی به تجاری‌سازی موفق مجموعه‌های ورزشی خود باید از راهبردهای مختلف بازاریابی مانند مشتری‌گرایی، رقابت‌گرایی و هماهنگی بین‌بخشی استفاده کنند.

بخشی کشتلی و همکاران (۲۰۲۲)، در پژوهشی با عنوان «تأثیر خصوصی‌سازی باشگاه‌های دولتی و نقش آن در ارتقای مدیریت ورزش در ایران» رابطه بین خصوصی‌سازی و مدیریت ورزشی و تأثیرات آن مورد

و دیگر بخش‌های اقتصادی با هدف ایجاد شرایط رقابت کامل و حصول بیشتر کارایی اقتصادی و اجتماعی مطرح شود که، خصوصی‌سازی امکان و فضاهای ورزشی از این قاعده مستثنی نیستند. با توجه به اینکه امکان و فضاهای ورزشی به‌عنوان مکان اصلی ارائه کالا و خدمات ورزشی در صنعت ورزش هستند لذا وجود کارایی و عملکرد بالای آن‌ها باعث رونق و ایجاد مزیت رقابتی در صنعت ورزش می‌شود (هولیهان، ۲۰۰۵). کارایی و عملکرد امکان و فضاهای ورزشی شامل ایمنی بیشتر، ارائه خدمات خلاقانه، توسعه سخت‌افزاری و نرم‌افزاری امکان، برنامه‌ریزی و آینده‌نگری همچنین توسعه مالی و اداری می‌باشد که در محیط رقابتی، صنعت ورزش برای جلب مشتریان بایست مورد توجه قرار دهند تا با عملکرد بالای خود به مزیت رقابتی دست یابند.

در ایران مدیریت امکان و فضاهای ورزشی عمدتاً به صورت دولتی رایج است که در ارتباط مستقیم با بودجه تخصیص داده شده به آن‌ها است که اکثر آن‌ها با کمبود بودجه روبرو هستند و عدم برنامه‌ریزی اقتصادی برای درآمدزایی در آن‌ها سبب می‌شود، برنامه‌های آن‌ها به فعالیت‌های درون سازمان خود محدود شود و در بیشتر بازه زمانی این امکان و فضاهای ورزشی بدون استفاده باقی بمانند که همین امر باعث کاهش یا حذف کالا یا خدمات آن‌ها به کاربران بالقوه می‌شوند. متأسفانه سازمان‌های ورزشی دولتی در کشور، از لحاظ کارایی عملیاتی و عملکرد مالی در حد کمتر از مطلوب هستند و چندان دلخواه عموم جامعه نیستند.

یکی از راه‌هایی که برای غلبه بر مشکلات بخش عمومی پیشنهاد شده و طرفداران زیادی پیدا کرده، واگذاری امکان و فضاهای ورزشی به بخش خصوصی است تا با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی با صرف‌نظر کردن از نتایج کوتاه‌مدت امروز، سعی در برنامه‌ریزی بلندمدت برای ارائه کالا و خدمات ورزشی با مزیت رقابتی در آینده داشته باشند که تحقق این هدف با افزایش عملکرد امکان مذکور در مؤلفه‌های مختلف میسر می‌شود؛ اما تنها با سپردن امکان و فضاهای ورزشی به بخش خصوصی می‌توان امیدوار بود که عملکرد آن‌ها با رشد و توسعه روبرو شود و کالا و خدمات با کیفیتی به مشتریان ارائه گردد به همین سبب ضروری

وظایف نظارتی متناظر و کامل را قبل از ورود، هنگام دسترسی، هنگام اجرا و پس از خروج محقق خواهد کرد. علی^۲ (۲۰۲۱)، در پژوهشی با عنوان «الزامات اعمال خصوصی سازی در برخی باشگاه‌ها» به بررسی روش‌های خصوصی سازی و الزامات اداری خصوصی سازی و تشدید برنامه‌های آگهی بخش در باشگاه‌های کویت پرداخته‌اند. فانگ و همکاران^۳ (۲۰۲۰)، در مطالعه خود با عنوان «مطالعه در مورد توسعه مشارکت عمومی و خصوصی در ورزش از دیدگاه ذی‌نفعان» نشان دادند که مشارکت عمومی خصوصی در ورزش شامل بسیاری از ذی‌نفعان است که ممکن است منافع شخصی آن‌ها ناسازگار باشد و منجر به تضاد اهداف شود (فانگ و همکاران، ۲۰۲۰).

هال و همکاران (۲۰۱۸)، در پژوهش خود با عنوان «مدیریت امنیت برای ورزش و رویدادهای خاص: یک رویکرد میان سازمانی برای ایجاد امکانات امن» اظهار می‌کنند هزینه کردن بخش دولتی در ساخت اماکن ورزشی فایده‌ای ندارد و استفاده از سرمایه بخش خصوصی در این زمینه توصیه می‌شود.

در نهایت به نظر می‌رسد با توجه به وجود موانع بسیار زیاد سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در امر خصوصی سازی ورزش، دولت باید انجام مطالعات اقتصادی، ایجاد بسترهای اقتصادی مناسب برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش و فراهم آوردن فضای پویا و رقابتی مناسب کسب‌وکار را با در نظر گرفتن خصوصی سازی ورزش به‌عنوان بخشی از سیاست اقتصادی کشور مدنظر قرار داده تا سطح توسعه اقتصادی - اجتماعی به‌عنوان اثرگذارترین مؤلفه نقش اقتصادی اهمیت و جایگاه ویژه خود را بیابد.

بین کیفیت برنامه با وفاداری رفتاری، وفاداری انگیزشی و وفاداری سرمایه‌گذاری ارتباط مثبت وجود دارد و کوچک‌ترین تمایزی سبب می‌شود مشتریان آن را درک کنند و رضایت بیشتری داشته باشند؛ ایجاد تمایز در بخش خصوصی آسان‌تر و با خلاقیت بیشتری همراه است. لذا پرداختن به عوامل مؤثر بر عملکرد اماکن و فضاهای ورزشی از دیدگاه کاربران جهت دستیابی به مزیت پویای رقابتی، برای موفقیت در امر جذب مشتریان بسیار ضروری

بررسی قرار داد و نتایج پژوهش حاکی از آن بود که خصوصی سازی باشگاه‌های فوتبال کشور می‌تواند تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم بسیاری بر مدیریت و کسب برآیندهای مطلوب داشته باشد.

نصیرزاده و همکاران (۱۳۹۹)، در مطالعه خود با موضوع «شناسایی موانع سرمایه‌گذاری اماکن ورزشی دولتی به بخش خصوصی» موانع واگذاری اماکن ورزشی دولتی به بخش خصوصی را رتبه‌بندی کرده و نشان دادند موانع مدیریتی با میانگین (۲/۸۴) اولین اولویت و بعد از آن به ترتیب موانع اقتصادی با میانگین (۲/۶۶)، موانع اجتماعی با میانگین (۲/۱۴) و در پایین‌ترین اولویت موانع سیاسی با میانگین (۲/۰۲) هستند.

بهرامی و همکاران (۱۴۰۰)، در پژوهش خود با عنوان «موانع واگذاری اماکن ورزشی با تأکید بر بند ج اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران» نشان دادند که در فرایند واگذاری اماکن ورزشی و خصوصی سازی آن‌ها، موانع اقتصادی-مالی، فرهنگی-اجتماعی، ساختاری-سازمانی، حقوقی-قانونی و عقیدتی-سیاسی در اولویت‌های اول تا پنجم قرار می‌گیرند.

أحمد و همکاران^۱ (۲۰۲۲)، در پژوهشی با موضوع «خصوصی سازی پروژه‌های ورزشی در مؤسسات ورزشی، باشگاه‌ها و فدراسیون‌ها از دیدگاه مدیران و ناظران ورزشی در سودان» نشان دادند، اراده سیاسی دولت و حمایت سیاسی از روند آن، ارائه چارچوب نهادی و نظارتی و سازوکار نظارتی برای برنامه خصوصی سازی و اینکه باید برنامه خصوصی سازی بخشی از برنامه کلی اصلاحات اقتصادی باشد، مهم‌ترین عناصر موفقیت برنامه‌ها و پروژه‌های خصوصی سازی مؤسسات ورزشی از دیدگاه ورزشکاران هستند.

یانگ (۲۰۲۱)، در پژوهش خود با موضوع «بررسی عملکرد دولت در خصوصی سازی استادیوم‌های دولتی براساس تأمین مؤثر سیستم دوسطحی» نشان داد، استقرار و تغییر نظام تأمین عملکرد دولت، کلید کارآمدی عرضه محصولات خصوصی شده است و دولت در فرآیند خصوصی سازی ورزشگاه‌ها و سالن‌های ورزشی در کشور،

2. Ali

3. Fang et al

1. Ahmad et al

مصاحبه‌های اکتشافی پرداخته و در ادامه الگوی استخراجی را مورد آزمون قرار داد. مصاحبه‌ها در مرحله کیفی تا حد اشباع نظری ادامه داشت و با استفاده از روش تحلیل محتوا و کدگذاری مؤلفه‌های اصلی، پرسشنامه‌ای تدوین و پس از تعیین روایی با بهره‌گیری از نظرات ۸ نفر از صاحب‌نظران و منظور کردن نظرات اصلاحی ایشان بین پاسخگویان توزیع گردید. در نهایت پرسشنامه با ۵۵ گویه برای عملکرد اماکن و فضاهای ورزشی در ۷ شاخص کلی با استفاده از طیف ۵ ارزشی لیکرت طراحی شد. به علاوه پس از توزیع ۳۰ پرسشنامه در بین نمونه آماری و استفاده از آزمون آلفای کرونباخ پایایی آن ۰/۸۴ به دست آمد.

برای تأیید روایی سازه تحلیل عاملی مرتبه اول برای کلیه متغیرهای پژوهش به انجام رسید و کلیه بارهای عاملی گویه‌های نهایی پژوهش بالای ۰/۴ به دست آمده است و مقدار ارزش t نیز از ۱/۹۶ بیشتر شده است. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS (برای محاسبه آلفای کرونباخ میانگین، تحلیل عاملی اکتشافی) و از لیزرل (برای محاسبه تحلیل عاملی تأییدی و تحلیل مسیر و برآورد رابطه‌های میان متغیرهای پنهان مسئله و برازندگی مدل) استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱. ویژگی جمعیت شناختی نمونه آماری

متغیرها	شاخص‌ها	فراوانی هر طبقه	درصد فراوانی
سن	کمتر از ۳۰ سال	۸۲	۳۶/۳
	۳۰ تا ۳۹ سال	۸۸	۳۸/۹
	۴۰ تا ۴۹ سال	۴۶	۲۰/۴
	بالای ۵۰ سال	۱۰	۴/۴
جنسیت	مرد	۱۵۸	۶۹/۹
	زن	۶۸	۳۰/۱
وضعیت تأهل	متأهل	۲۰۲	۸۹/۴
	مجرد	۲۴	۱۰/۶
تحصیلات	دیپلم	۸	۳/۵۳
	کاردانی	۲۸	۱۲/۳۸
	کارشناسی	۱۰۶	۴۶/۹۰
	کارشناسی ارشد و بالاتر	۸۴	۳۷/۱۶

است؛ بنابراین در این پژوهش سعی می‌شود اثر خصوصی‌سازی بر بهبود عملکرد اماکن و فضاهای خصوصی شده در ورزش از دیدگاه کاربران و مشتریان سنجیده شود.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی، از نظر شیوه گردآوری داده‌ها توصیفی-پیمایشی و بر اساس رویکرد تحقیق، آمیخته (کیفی-کمی) انجام شد. نمونه آماری بخش کیفی مدیران (۲ نفر)، کارکنان (۳ نفر) استادان دانشگاه (اقتصاد شهری ۲ و مدیریت ۲ نفر) مربیان (نفر ۳) و مشتریان باشگاه‌های خصوصی شهر اصفهان (۶ نفر) به صورت هدفمند انتخاب شدند. در بخش کیفی علاوه بر مصاحبه از اسناد، نتایج تحقیقات و کتب مرجع موجود فارسی و لاتین مرتبط با موضوع، خصوصی‌سازی استفاده شد. جامعه آماری بخش کمی شامل مدیران و کارشناسان اداره کل ورزش و مشتریان در سال ۱۴۰۱ بودند که با توجه به عدم وجود آمار دقیق با مراجعه به جدول مورگان ۳۸۴ نفر در نظر گرفته شد. برای ساخت الگو از روش کیفی تحلیل محتوا و برای آزمون الگو از روش کمی توصیفی-تحلیلی از نوع همبستگی مبتنی بر الگوی معادلات ساختاری استفاده گردید. برای این منظور، محقق ابتدا به شناسایی و گردآوری داده‌های کیفی از طریق

ساختار و مدل عاملی مناسب بوده است و فرض شناخته شده بودن ماتریس همبستگی رد می شود. شاخص کفایت نمونه برداری کیزر - مایر الکین به عنوان دومین پیش شرط برابر با $0/663$ به دست آمد. در نتیجه می توان نتیجه گرفت که تعداد نمونه (۲۲۶ نفر) در این پژوهش برای انجام تحلیل عاملی کافی هستند.

برای انجام تحلیل عاملی اکتشافی ابتدا پیش شرطهای انجام این آزمون همان طور که در جدول زیر مشخص است مورد بررسی قرار گرفته است. سطح معناداری حاصل از انجام آزمون های بارتلت جهت بررسی کرویت داده ها برابر با $0/000$ به دست آمد که از $0/05$ کوچک تر است و نشان می دهد انجام تحلیل عاملی اکتشافی برای شناسایی

جدول ۲. نتایج آزمون KMO و بارتلت

شاخص کفایت نمونه گیری KMO		
۰/۶۶۳		
۸۴۱۸/۸۲۲	Approx. Chi-Square	Bartlett's Test of Sphericity
۱۴۸۵	Df	
۰/۰۲	Sig.	

مواد آن ها بار عاملی بالاتر از $0/5$ داشتند به دست آمد. در اینجا با توجه به دسته بندی گویه ها برای آن ها با تأکید بر مفاهیم هر دسته نام گذاری انجام شد و بدین ترتیب ۷ عامل ارتقای سطح ورزش همگانی و قهرمانی، توسعه مالی و اداری، توسعه مدیریت و برنامه ریزی، توسعه امکاناتی و سخت افزاری، کیفیت خدمات و رضایت، کارکردهای فرهنگی و اجتماعی و بهبود ایمنی و امنیت اماکن به عنوان شاخص های عملکرد اماکن و فضاهای ورزشی در نظر گرفته شد.

تحلیل عاملی اکتشافی از روش تحلیل مؤلفه های اصلی و چرخش واریماکس استفاده شده است. معیار انتخاب گویه ها به عنوان یک شاخص برای عوامل، دارا بودن ارزش ویژه بالاتر از یک و همچنین بار عاملی $0/5$ و بالاتر به شرطی که در دیگر عوامل کمتر از این مقدار ظاهر شود بوده است. در این راستا تعداد ۳ گویه از ۵۸ گویه دارای شرایط فوق نبوده و در نتیجه این سؤال های حذف شده اند و در نهایت، تعداد ۵۵ سؤال برای انجام تحلیل عاملی اکتشافی انتخاب گردید. در نهایت هفت عامل که دارای مقادیر ویژه بالاتر از یک بودند و

جدول ۳. عامل های اکتشافی و درصد واریانس هر عامل و آلفای کرونباخ

عامل	گویه ها	منبع	بار عاملی	درصد واریانس هر عامل	تعداد گویه	آلفای کرونباخ
به کارگیری کارمندان بر اساس شایستگی (مربی و سایر نیروها)		بخشی کشتلی و همکاران،	۰/۵۹۶		۱۵	۰/۹۱
		۲۰۲۲				
		علی، ۲۰۲۱	۰/۵۵۵			
استفاده از فناوری های روز (تجهیزات و نرم افزارها)		احمد و همکاران،	۰/۵۶۰		۱۱/۸۳	
		۲۰۲۲				
ساماندهی و بستر سازی توسعه پایدار ورزشی		مصاحبه	۰/۶۰۹		۱۵	۰/۹۱
		۰/۶۴۷				
اولویت بندی نیازهای ورزشی مشتریان		یانگ،	۰/۶۵۳		۱۵	۰/۹۱
		۲۰۲۱				
طراحی تمرین براساس نیازهای مشتریان		مصاحبه	۰/۶۶۱		۱۵	۰/۹۱
		کشاورز،	۰/۶۶۲			
چندمنظوره بودن اماکن و فضاهای ورزشی		۲۰۲۳	۰/۶۶۲		۱۵	۰/۹۱
		مصاحبه	۰/۶۶۳			
برنامه ریزی و آینده نگری توسعه و ساماندهی ورزش همگانی		مصاحبه	۰/۶۶۳		۱۵	۰/۹۱
		۰/۶۷۰				
میزبانی مسابقات حرفه ای		هولیهان،	۰/۶۷۰		۱۵	۰/۹۱
		۲۰۰۵				
		مصاحبه	۰/۶۸۲			

ادامه جدول ۳. عامل‌های اکتشافی و درصد واریانس هر عامل و آلفای کرونباخ

عامل	گویه‌ها	منبع	بارعاملی	درصد واریانس هر عامل	تعداد گویه	آلفای کرونباخ
ارتقای کیفیت ورزشی خدمات	جذب قهرمانان ورزشی	نصیرزاده و همکاران، ۲۰۲۰	۰/۶۸۳	۱۱/۸۳	۱۵	۰/۹۱
	شرایط بهتر برای شرکت در مسابقات قهرمانی	مقدسی و همکاران، ۲۰۲۰	۰/۶۹۴			
	توجه به برگزاری مداوم مسابقات ورزشی	فانگ، ۲۰۲۰	۰/۷۲۶			
	آماده‌سازی مناسب ورزشکاران برای شرکت در مسابقات	مصاحبه	۰/۷۲۶			
فرآیندهای اداری مؤثر	قیمت‌گذاری متنوع خدمات و شهریه	مصاحبه	۰/۶۶۶	۸/۷۹	۸	۰/۸۹
	براساس شرایط بازار	مصاحبه	۰/۶۶۶			
	تصمیم‌گیری بر اساس رقابت	کشاورز، ۲۰۲۳	۰/۶۶۷			
	نرم‌افزارهای پیشرفته برای جذب مشتری	رضوی و همکاران، ۲۰۱۸	۰/۶۸۰			
	شناسایی و جذب حامیان ورزشی	پاداش و همکاران، ۲۰۱۲	۰/۶۹۲			
	ثبات نسبی قیمت کالا و خدمات ورزشی	نصیرزاده و سلیمانی، ۲۰۲۰	۰/۶۹۴			
	کم شدن مکاتبات غیرضروری	سلطانی و همکاران، ۲۰۱۷	۰/۷۰۲			
	شفاف‌سازی هزینه‌های مالی	و مصاحبه	۰/۷۴۷			
	اشتغال‌زایی بخش خصوصی	قهرمانی، ۲۰۱۵	۰/۷۵۱			
	سرمایه‌گذاری اشتراکی با افراد حقیقی	رضوی و همکاران، ۲۰۱۸	۰/۸۰۵			
برنامه‌ریزی اثربخش	تدوین برنامه دقیق روزانه، هفتگی، ماهانه و سالیانه	علی، ۲۰۲۱	۰/۶۲۲	۷/۸۴	۸	۰/۸۷
	براساس نیاز مشتری	مصاحبه	۰/۶۵۴			
	اتخاذ تصمیم‌های مدیریتی براساس رقابت	تبولت، ۲۰۰۹	۰/۶۷۴			
	تمرکز بر فعالیت‌های اصلی باشگاه	قاسمی سیانی و همکاران، ۲۰۱۸	۰/۶۹۹			
	بهره‌وری بیشتر از اماکن و فضاها	ضیاء و احمدیان، ۲۰۲۱	۰/۷۳۶			
	سرمایه‌گذاری براساس نیاز و آینده‌نگری	مصاحبه	۰/۷۷۳			
	سازمان‌دهی دقیق منابع مالی، انسانی و تجهیزاتی	نادریان، ۲۰۱۵	۰/۷۷۹			
	شناسایی به موقع نقاط ضعف	کامروزمان و همکاران، ۲۰۱۰	۰/۷۹۶			
	شناسایی فرصت و تهدیدهای بازار برای جذب مشتری	محمدی مغانی، ۲۰۱۸	۰/۶۳۸			
	بازسازی و نوسازی باشگاه‌ها برای جذب مشتری	هیندسون، ۲۰۱۶	۰/۶۷۸			
امکانات و سخت‌افزار	خرید تجهیزات به‌روز	مصاحبه	۰/۶۸۳	۶/۷۲	۷	۰/۸۳
	تعویض و جایگزینی تجهیزات غیراستاندارد	احمدی و نودهی، ۲۰۲۰	۰/۶۹۳			
	مدیریت علمی تغییر کاربری	مصاحبه	۰/۷۱۲			
	گسترش اماکن رویاز و سرپوشیده	هیندسون، ۲۰۱۶	۰/۷۴۱			
	فراهم کردن دستگاه‌های دیجیتالی	رضوی و همکاران، ۲۰۱۸	۰/۷۴۶			
	افزایش وسایل و امکانات متناسب با تعداد مشتریان	بی و شانک، ۲۰۰۶	۰/۵۹۲			
	مشاوره در ارائه خدمات آنلاین و حضوری	ژانگ و همکاران، ۲۰۰۹	۰/۶۱۱			
رضایت مشتریان	استفاده از پیشنهادها کاربران	علی، ۲۰۲۱	۰/۶۴۱	۵/۹۹	۶	۰/۸۲
	ارائه به موقع و دقیق خدمات	مصاحبه	۰/۷۴۸			
	قابل اعتماد بودن تمرینات و توصیه‌های ورزشی	فانگ، ۲۰۲۰	۰/۷۷۴			
	پیش‌بینی نیازهای مشتریان	جعفری و همکاران، ۲۰۱۳	۰/۷۸۲			
	توجه به رضایت مشتریان	کشاورز، ۲۰۲۳	۰/۶۵۰			
	ارائه برنامه‌های بانشاط برای جذب مشتری	رضوی و همکاران، ۲۰۱۸	۰/۷۴۴			
فرسسه روابط اجتماعی	ارتباط مؤثر با خانواده‌ها	کرم‌زاده، ۲۰۲۳	۰/۷۸۳	۶/۷۲	۵	۰/۸۷
	آموزش قوانین و رفتارهای جهانی در ورزش	نادریان و مصلحی، ۲۰۱۵	۰/۷۸۸			
	استفاده بهینه از اوقات فراغت	یانگ، ۲۰۲۱	۰/۷۹۸			
	تبلیغات رقابتی برای جذب مشتری					

ادامه جدول ۳. عامل‌های اکتشافی و درصد واریانس هر عامل و آلفای کرونباخ

عامل	گویه‌ها	منبع	بارعاملی	درصد واریانس هر عامل	تعداد گویه	آلفای کرونباخ
تأثیرگذاری	مسئولیت بیشتر در قبال مشتریان	هال و همکاران، ۲۰۱۸	۰/۶۰۱	۵/۶۱	۵	۰/۸۲
	دقت بیشتر در ارائه خدمات ورزشی					
	امنیت جنسیتی	مصاحبه	۰/۶۰۷			
	چک لیست و بررسی ایمنی روزانه تجهیزات	بی و شانک، ۲۰۰۶	۰/۶۴۴			
	رعایت ارگونومی ورزشی	هال و همکاران، ۲۰۱۸	۰/۶۶۹			
	رعایت استانداردهای ایمنی در چیدمان وسایل و تجهیزات	هیندسون، ۲۰۱۶	۰/۷۳۶			

ارتباط سازه‌های مکنون برابر با ۱۳۵۶ در سطح معنی‌داری $p < ۰/۰۱$ به دست آمد. مقدار χ^2 دو بر درجه آزادی ۲/۷۸ می‌باشد.

براساس این شاخص عدد حاصل این نسبت، بایستی بین ۱-۵ باشد تا الگو تأیید گردد. با توجه به اینکه نسبت مجذور χ^2 به درجه آزادی در سطح مناسبی می‌باشد، می‌توان گفت که داده‌های به دست آمده با مدل فرضی مطابقت دارند. مقدار ریشه خطای میانگین مجزورات تقریب برابر با ۰/۰۸۶ می‌باشد. براساس این شاخص اگر مقدار RMSEA برابر با ۰/۱۰ یا بیشتر باشد بر برازش ضعیف‌تر دلالت دارد. سایر شاخص‌های دیگر نیز هرکدام وجهی از برازش مدل ساختاری را نشان می‌دهند در جدول ۴ آمده است.

به منظور شناخت هرچه بهتر روابط علی و نحوه تأثیرگذاری خصوصی‌سازی بر عملکرد اماکن و فضاهای ورزشی، تحلیل مسیر با استفاده از مدل معادلات ساختاری در نرم‌افزار لیزرل صورت گرفت. در مدلیابی معادلات ساختاری و تحلیل عاملی تأییدی برای ارزیابی نیکویی برازش مدل، آماره‌هایی به وسیله نرم‌افزار این روش یعنی لیزرل عرضه می‌شود.

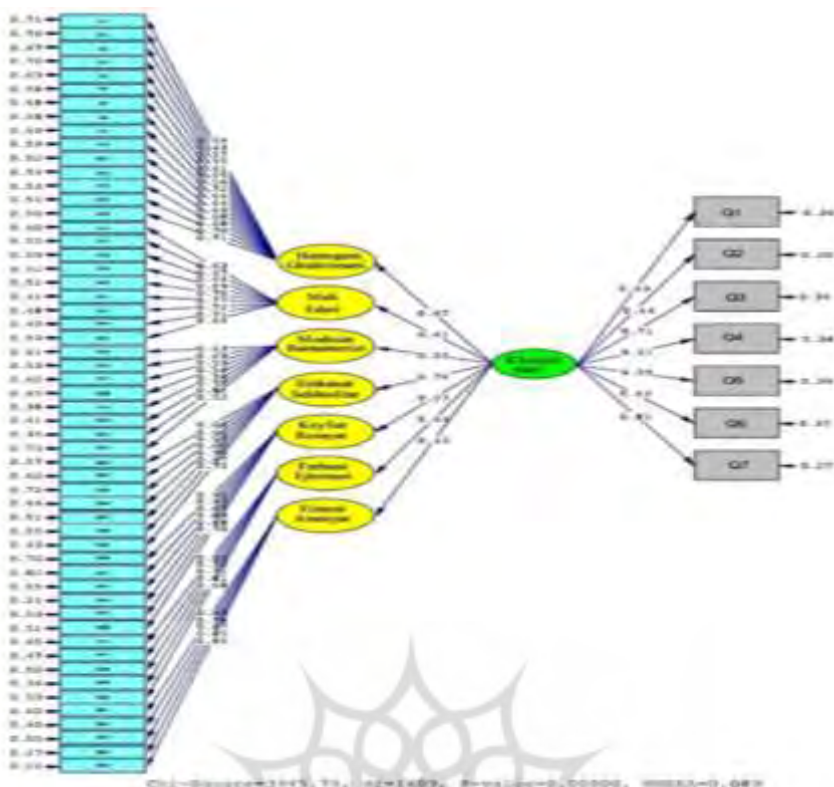
لیزرل چندین آزمون نیکویی برازش عرضه می‌کند که از دید برخی متخصصان، بررسی حداقل سه آزمون ضروری است. در پژوهش حاضر از چند شاخص برای ارزشیابی مدل ساختاری استفاده شده است: (۱) مجذور کای (۲) نسبت مجذور کای به درجه آزادی (۳) شاخص NNFI (۴) شاخص برازندگی تطبیقی (CFI) و (۵) ریشه خطای میانگین مجزورات تقریب (RMSEA) (۶) شاخص IFI. مقدار مجذور χ^2 برای قضاوت در مورد خطی بودن

جدول ۴. شاخص‌های برازندگی مدل

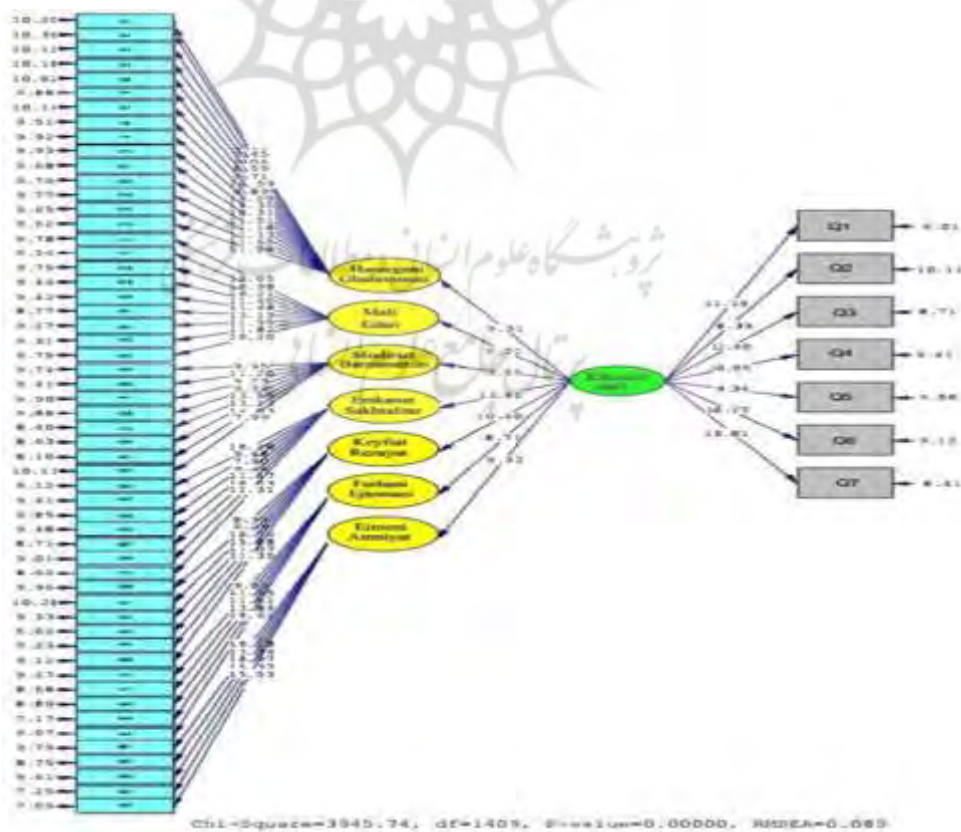
نتیجه	دامنه پذیرش شاخص‌های برازندگی	برآورد	شاخص‌های برازندگی
تأیید	بین ۱-۵	۲/۷۸	نسبت مجذور χ^2 به درجه آزادی (X2/df)
تأیید	< ۰/۱	۰/۰۸۶	جذر برآورد واریانس خطای تقریب (RMSEA)
تأیید	< ۰/۰۵	۰/۰۴۷	ریشه میانگین مجذور باقیمانده (RMR)
تأیید	> ۰/۹	۰/۹۱	شاخص نکویی برازش (GFI)
تأیید	> ۰/۹	۰/۹۷	شاخص افزایشی نکویی برازش (IFI)
تأیید	> ۰/۹	۰/۹۳	شاخص تطبیقی نکویی برازش (CFI)
تأیید	> ۰/۹	۰/۹۱	شاخص بنتلر-بونت (NFI)

داده‌های این پژوهش از برازش مناسبی برخوردارند.

همچنان که مشخص است کلیه شاخص‌های برازندگی مدل از مقدار مطلوبی برخوردارند لذا ساختار عاملی

شکل ۱. خروجی نرم‌افزار بر اساس ضرایب استاندارد

شکل ۲. خروجی نرم‌افزار براساس ضرایب

نهایت مؤلفه ایمنی و امنیت اماکن ورزشی با تحقیقات هال (۲۰۱۸)، هیندرسون (۲۰۱۶) و رضوی و همکاران (۱۳۹۸) هم سواست.

در تفسیر یافته‌های فوق می‌توان گفت که با توجه به وجود موانع و چالش‌های بسیار زیاد در بخش اماکن و فضاهای ورزشی دولتی، طی کردن فرایند خصوصی‌سازی برای افراد سرمایه‌گذار یک فرصت اقتصادی است؛ اما سرمایه‌گذاران برای موفقیت می‌بایست عملکرد بالای اماکن و فضاهای خصوصی شده را تضمین کنند، که با توجه به نتایج تحقیق به‌عنوان اولین گام می‌توان افزایش عملکرد اماکن و فضاهای ورزشی را با ترویج فرهنگ و ارتقای ورزش همگانی در بین افراد جامعه پیگیری کرد تا متقاضیان کالا و خدمات بالقوه ورزشی آن‌ها به صورت بالفعل تبدیل شوند و با برطرف کردن نیازهای آن‌ها به درآمدزایی دست یابند.

پیشنهاد‌های پژوهش

مطابق نتایج پژوهش پیشنهاد می‌گردد:

- سرمایه‌گذاران بخش خصوصی با آینده‌نگری به تشخیص نیازها و خواسته‌های کاربران ورزشی خود و مشتریان فعلی و بالقوه اقدام کرده و با برنامه‌ریزی اثربخش و تدوین برنامه دقیق سالیانه بر اساس نیاز مشتریان و همچنین شیوه‌های مناسب مانند به‌کارگیری مربیان شایسته سطح خدمات ارائه شده خود را بالاتر ببرند.

- در مدیریت اماکن و فضاهای ورزشی می‌توان با توسعه سخت‌افزاری و نرم‌افزاری اماکن ورزشی مانند، بازسازی و نوسازی باشگاه پیردازد، که علاوه بر تأمین و افزایش ایمنی و رعایت استانداردها، می‌توانند کیفیت خدمات ارائه شده به کاربران خود را افزایش دهند و از این عامل به‌عنوان یک مزیت رقابتی پویا بهره‌مند شوند.

- شفاف‌سازی در واگذاری اماکن و فضاهای ورزشی مورد توجه قرار گیرد.

- دولت تکلیف خود را در فرایند خصوصی‌سازی مشخص نماید که آیا می‌خواهد همچنان در اجرای برنامه‌های ورزشی و مدیریت مستقیم اماکن و فضاهای ورزشی بماند و یا وظیفه پشتیبانی و نظارت و سیاست‌گذاری را به عهده داشته باشد و برای سرمایه‌گذاران قوانین حمایتی و تسهیلات ارزان قیمت مهیا کند.

همان‌طور که در شکل (۱ و ۲) مشخص است تأثیر خصوصی‌سازی بر ارتقای سطح ورزش همگانی و قهرمانی دارای ضریب مسیر ۰/۶۷ و مقدار تی ۹/۳۱، توسعه مالی و اداری ۰/۶۱ و مقدار تی ۹/۰۱، توسعه مدیریت و برنامه‌ریزی ۰/۵۵ و مقدار تی ۷/۵۹، توسعه امکاناتی و سخت‌افزاری ضریب مسیر ۰/۷۶ و مقدار تی ۱۲/۴۱، کیفیت خدمات و رضایت ضریب مسیر ۰/۵۷ و مقدار تی ۱۰/۱۰، کارکردهای فرهنگی و اجتماعی ضریب مسیر ۰/۶۴ و مقدار تی ۸/۷۱ و بهبود ایمنی و امنیت اماکن ضریب مسیر ۰/۴۳ و مقدار تی ۵/۹۲ به دست آمده است و با توجه به اینکه ضریب تی یا مقدار ضریب معنی‌داری همه روابط بالاتر از ۱/۹۶ به دست آمده است می‌توان گفت تمام روابط موجود بین متغیرهای مکنون و روابط بین متغیرهای مکنون با متغیرهای آشکار معنادار است. بدین معنی که علاوه بر تأیید تأثیرگذاری متغیرهای تحقیق بر روی یکدیگر، مدل روابط موجود را معنادار گزارش می‌دهد.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج تحقیق نشان داد که عملکرد اماکن و فضاهای ورزشی دارای ۷ مؤلفه اصلی است که شامل، ارتقای کیفیت خدمات ورزشی، فرایندهای اداری مؤثر، برنامه‌ریزی اثربخش، امکانات و سخت‌افزار، رضایت مشتری توسعه روابط اجتماعی و در نهایت ایمنی و امنیت است. به‌علاوه مشخص شد که خصوصی‌سازی از دیدگاه پاسخگویان بر همه ۷ مؤلفه مذکور تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد. نتایج این پژوهش در راستای تأثیر خصوصی‌سازی بر ارتقای کیفیت خدمات با تحقیق‌های احمدی (۱۳۹۹)، هولیهان (۲۰۰۵)، میرصادقی (۱۳۹۳) هم‌راستا است؛ همچنین در زمینه بهبود فرایندهای اداری مؤثر با پژوهش‌های سید علی (۱۴۰۲) رضوی (۱۳۹۸) و محرم‌زاده (۱۳۹۴) و زمینه بهبود برنامه‌ریزی اثربخش با تحقیقات کامروزمان و همکاران (۲۰۱۰) و نادریان (۱۳۹۴) هم سو است. مؤلفه بهبود امکانات و سخت‌افزار با یافته‌های میرصادقی (۱۳۹۳) و هیندرسون (۲۰۱۶) هم سو می‌باشد. همچنین مؤلفه رضایت مشتری با پژوهش‌های ژانگ (۲۰۰۹) و جعفری (۱۳۹۳) هم‌راستا است. مؤلفه بهبود توسعه روابط اجتماعی با تحقیق روو (۲۰۱۵)، محرم‌زاده (۱۳۹۴) و جوانمرد (۱۳۹۳) هم‌راستا است و در

سیاسگزاری

از کلیه مدیران و کارشناسان و استادان محترم که ما را در انجام این پژوهش یاری کردند، سپاسگزاریم.

- کاستی‌های لایحه جامع نظام باشگاه‌داری در ایران پس از بررسی‌های کارشناسانه بر طرف و برای همه رشته‌های ورزشی اجرا شود.

- قوانین به‌روز و تسهیل‌کننده در جذب سرمایه‌گذارهای داخلی و خارجی در توسعه باشگاه‌ها و اماکن ورزشی خصوصی تدوین و مورد حمایت قرار گیرد.

References

- Amraee, Z., Bahrami, Sh., & Tatari, M. (2023). The Mediating Effect of Service Quality on The Relationship Between Market Orientation And Business Performance of Private Sports Venues. *Applied Research in Sport Management*, 12(1), 83-93. (In Persian) doi: [10.30473/arsm.2023.57751.3465](https://doi.org/10.30473/arsm.2023.57751.3465)
- Ahmad, A., Ahmad, M., & Abas, H. (2022). Privatization of sports projects in sports institutions, clubs and federations from the point of view of administrators and sports supervisors in Sudan. *Journal of the College of Basic Education*, 22(1), 639-58. <https://doi.org/10.35950/cbej.v22i96.9001>
- Aghaee Shahri, M. S., Memari, J., & Saadati, M. (2017). Identification of the Relationships between the Fields of Iran's Sports Industry. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 16(37), 113-128. https://fasname.msy.gov.ir/article_219.html
- Ahmadi, M., & Noudehi, M. (2020). Factor analysis of the components of administrative requirements before Sports Privatization in Iran. *Sport Management Journal*, 12(1), 201-222. (In Persian) doi: [10.22059/jsm.2019.250137.2007](https://doi.org/10.22059/jsm.2019.250137.2007)
- Ali A. (2021). The requirements for the application of privatization in some clubs. *The Scientific Journal of Sports Science and Arts*, 43(43), 224-253 . doi: [10.21608/ijssaa.2021.146670](https://doi.org/10.21608/ijssaa.2021.146670)
- Asgarian, F., Faraje Dana, A., Gudarzi, M., & Jafari, A. (2005). Investigating the economic situation of Iran's sports industry in 1377 and 1380.. *Harakat*, 24(24), 25-43. (In Persian)
- Bahrami, H., Goodarzi, M., & Dehghan Ghahfarokhi, A. (2022). Obstacles to the transfer of sports facilities with emphasis on paragraph c of Article 44 of the Constitution of the Islamic Republic of Iran. *Applied Research of Sport Management*, 10(3), 11-22. (In Persian) doi: [10.30473/arsm.2022.8532](https://doi.org/10.30473/arsm.2022.8532)
- Bakhshi Keshkli, M., & Abbasi, B. (2022). The Impact of Privatization of Government Clubs and Its Role in Promoting Sports Management in Iran. *Political Sociology of Iran*. 5(9), 1491-512. (In Persian)
- Bei, L.T., & Shang, C.F. (2006). Building marketing strategies for state-owned enterprises against private ones based on the perspectives of customer satisfaction and service quality. *Journal of Retailing and Consumer services*. 2006;13(1):1-13. based on the perspectives of customer satisfaction and service quality. *Journal of Retailing and Consumer services*. 13(1), 1-13.
- Fang, Y., He, P., & Tan, T. (2020). A Study on Public-Private Partnership Development in Sports from the Perspective of the Stakeholder. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 500, 438-445. DOI: [10.2991/assehr.k.201202.153](https://doi.org/10.2991/assehr.k.201202.153)
- Ghasemi Siani, M., & Mohammadi, S. (2018). The role of fans attachment and loyalty to team in purchase intention of sponsor products. *Contemporary Studies on Sport Management*, 8(15), 1-14. (In Persian) Doi: [10.22084/SMMS.2018.13633.2041](https://doi.org/10.22084/SMMS.2018.13633.2041)
- Hall, S., Cooper, W.E., Marciani, L.M., & McGee, J. (2018). Security management for sports and special events: An interagency approach to creating safe facilities. *Human Kinetics*. 113-24.
- Henderson, J.W. (2017). *The Facility Manager's Guide to Safety and Security*: CRC Press.
- Houlihan, B. (2005). Public sector sport policy: Developing a framework for analysis. *International review for the sociology of sport*, 40(2), 163-85. DOI: [10.1177/1012690205057193](https://doi.org/10.1177/1012690205057193)

- Jafari, A., Mortazavi, S., & Rajabzadeh, M. (2013). the media's role in attracting the studied audience: football teams of Khorasan Razavi province participating in the Azadegan League. *Contemporary Researches in Sports Management*, 4(7), 55-65. (In Persian)
- Javanmard, K., & Navabakhsh, M. (2014). Sociological Study of Exercise Function on Social Integrity in Iran in the 1980s (Case Study of Kerman). *Journal of Social Science Studies*, 2, 37-54.
- Karamzadeh, L., & Nasiri, M. (2023). Meta-analysis of factors and obstacles affecting the privatization of sports in Iran. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 22(60), 61-84. doi: 10.22034/ssys.2022.1991.2411
- Kamaruzzaman, S.N., & Zawawi, E.M.A.(2010). Development of facilities management in Malaysia. *Journal of Facilities Management*, 8(1), 75-81.
- Kaghzyan, S., Naghdi, Y., & Faraji Rostaghi, B. (2015). The Impact on Economic Growth of Sports Facilities. *Bi-quarterly Journal of development economics and planning*, 3(2), 33-46. (In Persian)
- Kashkar, S., & Soleymani, M. (2012). The role of privatization on recreational sport development in expert's opinion. *Applied Research in Sport Management*, 1(2), 99-104. (In Persian) doi: 20.1001.1.23455551.1391.1.2.11.0
- Keshavarz, H. (2023). Identification factors on the process of privatization of sports facilities The 7th National Conference of Sports Sciences, *Physical Education and Social Health*, Tehran. (In Persian)
- Khassi, E., Ranjbar, M., & Habib Nejad, S. A. (2021). History and concept of privatization in French and Iranian law. *Political Sociology of Iran*, 3(4), 906-927. (In Persian) doi: 10.30510/psi.2021.279768.1642
- Mirsadeghi S ;& Sadeghi Boroujerdi S.(2014). Investigating the Impact of Privatization of State Sports Facilities on Men's Championship Exercise in Elections. *Paper presented at the International Management Conference in the 21st Century*. (In Persian)
- Mohammadi Moghani, H., & Gharehkhani, H. (2018). The designing and explaining the model for the government's economic role in the process of Iran sports privatization.. *Sport Management Journal*, 10(2), 385-367. doi: 10.22059/jsm.2019.200923.1575
- Moqaddasi, Z., Sheikhalizadeh, M., & Faraji, R. (2020). The Effect of Privatization and Advertising on Sports Clubs Revenue in Ardabil Province. *Sport Management and Development*, 9(1), 188-204. (In Persian) https://jsmd.guilan.ac.ir/article_4150.html
- Muharramzadeh, M., & Tavakoli Angut, S. (2015). Reviewing the Challenges of the Implementation of Article 88 (Sporting Privatization) in Sports of Cities. *Contemporary Research in Sport Management*, 5(10), 73-84. (In Persian) https://smms.basu.ac.ir/article_1310.html
- Naderian Jahromi, M., & Moslehi, L. (2015). Investigating Social Dimensions of the Exercise Entity (Case Study: Private Sports Facilities in Isfahan). *Physiology and Management Research in Sport*, 7(4), 23-32. (In Persian) https://www.sportrc.ir/article_66908.html
- Nasirzadeh, A., Soleimani, R., & Soleimani, R. (2020). Identifying obstacles to the transfer of public sports facilities to the private sector in Alborz province. *journal of motor and behavioral sciences*, 3(4), 471-81. (In Persian)
- Padash, D.S., Khibari, M., & Fathi, S. (2012). Rating Social and Legal Factors Affecting Privatization of Sports Clubs. *Sports Management Studies*, 4(15), 30-45. (In Persian)
- Qahramanian, A.R. (2015). Study of the Dimensions of the Sports Economy. Paper presented at the Economics and Business Development, *Tabriz, Permanent Secretariat of the Con].gress*. (In Persian)
- Razavi, S.M.H., Amani, A., Firouzabadi, A.G., & Honarvar, A. (2018). Investigating and explaining the consequences of implementing privatization in Iran's sport. *Journal of Physical Education and Sport*, 18, 536-40.
- Rowe, N.F. (2015). Sporting capital: a theoretical and empirical analysis of sport participation determinants and its application to sports development policy and practice. *International journal of sport policy and politics*, 7(1), 43-61. DOI:10.1080/19406940.2014.915228
- SeyedAli, M., Emami, F., & Mosavi, S. J. (2023). Presenting a Model of Privatization of Sports Facilities and Spaces in Tehran

- Municipality. *Sport Management Journal*, 15(3), 332-317. (In Persian) Doi: [10.22059/jsm.2022.343283.2950](https://doi.org/10.22059/jsm.2022.343283.2950)
- Sayed Ameri, M.H., Bahrami, S., & Sayyadi, M.A. (2013). surveyed relation between service quality with satisfaction and clientele's loyalty of private's and government's sport locations in Urmia city. *Journal of Applied Research in Sport Management*. 1(3), 1-18. (In Persian) Dor: [20.1001.1.23455551.1391.1.3.1.2](https://doi.org/10.1001.1.23455551.1391.1.3.1.2)
- Soltani, M., Aryanfar, M., Naserzadeh, S. M., & Fathi, M. (2016). Identifying and ranking factors influencing sports equipment purchase intention through social media, A logarithmic fuzzy preference programming approach(case study:Instagram users). *Contemporary Studies On Sport Management*, 6(12), 87-98. doi: [10.22084/smms.2017.11875.1946](https://doi.org/10.22084/smms.2017.11875.1946)
- Thibault, L. (2009). Globalization of sport: An inconvenient truth1. *Journal of sport management*, 23(1), 1-20. DOI: <https://doi.org/10.1123/jsm.23.1.1>
- Yang, F. (2021). Editor Study on Government Functions in Privatization of Public Stadiums-Based on Effective Supply of Double-level System. *E3S Web of Conferences; EDP Sciences*.
- Ziyae, B., Rezvani, M., & Ahmadian, Y. (2021). Investigating the Factors affecting knowledge transfer and its impact on innovation performance of international strategic alliances of pharmaceutical SMEs. *Journal of Entrepreneurship Development*, 13(4), 601-619. (In Persian) Doi: [10.22059/jed.2021.307469.653430](https://doi.org/10.22059/jed.2021.307469.653430)

